

ПРОТОКОЛ №1/25
засідання НТР Яворівського НПП
від 3 квітня 2025 р.

Дата проведення – 03 квітня 2025 р.

Час проведення – 13.00 год.

Місце проведення – смт. Івано-Франкове, еколого-просвітницький центр Яворівського НПП

Присутні: члени НТР та зацікавлені сторони (список додається)

Порядок денний:

Вступне слово директора Яворівського НПП Сергія Маруняка

1. Розгляд та погодження Проекту організації території Яворівського національного природного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання природних комплексів та об'єктів.

СЛУХАЛИ:

С. Маруняк - відкрив засідання НТР, привітав учасників засідання та оголосив порядок денний.

ВИРІШИЛИ:

Запропонований порядок денний прийняти одногolosно.

СЛУХАЛИ:

В. Мочан – розпочав презентацію із початкового процесу складання Проекту організації території Яворівського НПП. Наголосив, що над проектом працювали фахівці Франкфуртського зоологічного товариства (ФЗТ) разом з працівниками парку, а також до обговорення залучалися зацікавлені сторони. Загальний процес підготовки Проекту організації території тривав близько двох років, було проведено декілька робочих зустрічей. На останній зустрічі працювали над зонуванням, теорією змін та п'ятирічним планом.

Франкфуртське зоологічне товариство розробляє Проекти організації території для 10 національних природних парків Карпатського регіону. За кожний розділ є відповідальні, щонайменше 2 автори - один від команди ФЗТ та один із працівників парку.

Розповів про структуру і зміст Проекту організації території, наголосив, що структура відповідає технічному завданню. Озвучив з яких саме розділів складається структура Проекту:

- Характеристика Яворівського НПП;
- Визначення пріоритетів та проблем (загроз);
- Стратегія розвитку парку на 10 років;
- П'ятирічний план заходів;
- Засоби та ресурси, моніторинг, оцінка і звітність.

Характеристика Яворівського НПП включає загальну інформацію про парк, інформацію про довкілля та інформацію про соціально-економічну характеристику регіону.

П. Лазарчук – доповів, що на попередніх зустрічах, які були раніше розглядали бачення Яворівського НПП через 10 років.

Всі пропозиції було враховано і сформовано загальне бачення: «Яворівський національний природний парк – територія неповторного природного різноманіття Розточчя з розвинутою та доступною інфраструктурою для екотуризму, екопросвіти, наукових досліджень та кращими практиками сталого природокористування. Середовище збережених природних водонесних систем, які, разом із автентичною культурною спадщиною та традиціями, утворюють унікальний життєвий простір та можливості для розвитку громад регіону».

А. Куземко – розповіла коротко про пріоритетні природні цінності території, а саме: центральноевропейські нейтрофільні букові ліси; ацидофільні свіжі та вологі ліси сосни звичайної; евтрофні болота з ярусом вільхи чорної або берези; мезотрофні та евтрофні водойми з макрофітною рослинністю; водотоки; вапнякові скелі рівнинних регіонів; рівнинні та низькогірні сінокісні луки; декоративні рослини (підсніжник звичайний, білоцвіт весняний); гриби (лисичка бархатиста, поліпор зонтичний, спарасис кучерявий, герицій коралоподібний); птахи (голуб синяк); хутроносні звірі (горностай, видра річкова); копитні (олень благородний). Також озвучила статус цих природних пріоритетів за індикаторами, тобто в якому стані вони зараз є: в хорошому, поганому і задовільному. Розповіла хто описував рослинний та тваринний світ та інше.

В. Мочан – розповів про загрози, що вони були визначені спільно на робочій зустрічі із працівниками парку та зацікавленими сторонами. Озвучив список загроз для пріоритетних цінностей. Сюди віднесли лісозаготівлю (дуплістих дерев), незаконні рубки, пожежі, заліснення і заростання лучно-болотних ділянок, засмічення твердими побутовими відходами і стічні води, інтенсивне полювання на межі з територією, браконьєрство (пастки на хутроносних звірів), будівництво водойм, безпритульні собаки, несанкціонований збір рослин, збір березового соку (підсочка), інвазійні види, нестійка військова діяльність, оскільки поблизу парку функціонує Міжнародний центр миротворчості та безпеки. Проаналізували та навели приклад як уникнути цих загроз, причини та шляхи їх вирішення.

А. Куземко – розповіла про довгострокові стратегічні цілі, а саме:

Природні пріоритетні цінності 1. Центральноевропейські нейтрофільні букові ліси

Стратегічна ціль 1: До 2034 року в Яворівському національному природному парку Центральноевропейські нейтрофільні букові ліси:

- займають площу не менше 2403 га;
- включають не менше 100 % типових для даного біотопу видів (відповідно до НКБУ);
- включають не менше 4 індикаторних видів високої якості біотопів;
- площа пралісів в їхньому складі становить не менше 69,3 га.

Також детальніше розповіла про стратегічні завдання та теорії змін, які поставлені у кожному розділі.

В. Мочан - оголосив п'ятирічний план заходів та результат який очікує парк після його виконання. На основі результатів було встановлено проміжні цілі, деталізовано розписали їх у цьому плані. Далі розповів, що над зонуванням працювали працівники парку, тому що: «вони найкраще знають територію і специфіку в кожному окремому випадку. І в результаті дійшли до спільного рішення».

М. Гаврилко – доповів про площу парку та представив запроектоване зонування території установи. Загальна площа Яворівського НПП 7,108 га, з них: землі надані у постійне користування – 2915 га, землі що входять до складу парку без вилучення – 4193 га. Розповів, яку площу займають функціональні зони парку (заповідна, господарська, зона регульованої та стаціонарної рекреації). Відповідно до закону України ПЗФ площа заповідної зони має становити не менше 20%. Зміни торкнулися найбільше території без вилучення у землекористувачів. Запроектовано площу заповідної зони Яворівського НПП - 23%, у попередньому Проєкті організації вона становила - 14,5%. Як ми бачимо на карті, в нас є декілька заповідних ядер.

В. Мочан – розповів детальніше про карту зонування Яворівського НПП, а саме наголосив на чітких межах функціонального зонування (зони: заповідна, регульованої та стаціонарної рекреації, господарська).

М. Галайко – доповіла про впровадження Проєкту організації території, а саме про план моніторингу.

План моніторингу є додатком до Проекту організації території Яворівського НПП. Детально розповіла, що план моніторингу є цінною базою даних, що збирає інформацію про управління та регулярні огляди ефективності управління, а також допомагає зрозуміти, що працює, а що ні, і чому. Крім того, огляди допоможуть краще комунікувати та співпрацювати з експертами й зацікавленими сторонами.

Підсумувала, що все над чим спільно працювали - це зберегти всі цінності парку, наголошуючи на пріоритетних природних цінностях.

Впровадження Проекту зберігає пріоритетні природні цінності, дозволяє розширити перелік екосистемних послуг населенню. Проект має конкретний план дій на 10 років.

В. Мочан – завершив перегляд презентації процесу розробки Проекту організації території і розповів про зауваження, які було надіслано під час ознайомлення та вичитування Проекту членами Науково-технічної ради парку і зацікавленими сторонами.

Зазначив, що частину зауважень та пропозицій на даний час вже є враховано.

ВИСТУПИЛИ:

С. Маруняк – ті, хто подавав зауваження листом вони вже є враховані?

В. Мочан – так, частина зауважень та пропозицій вже частково враховані.

П. Яценко – хто буде вести моніторинг, ФЗТ чи парк? А також, хто контролюватиме впровадження? Це дуже важливо!

В. Мочан - в розділі 5.4 вказано хто здійснює моніторинг, а саме виключно працівники парку тому, що це є документ парку. Вони мають здійснювати моніторинг виконання ПОТ, нам як громадській організації не звітують, а тільки Міндовкілля.

В. Брусак – чи є документ, який підтверджує зонування, а саме погодження із земле- та лісокористувачами?

В. Мочан – немає, це лише проект зонування.

В. Брусак – чим керувались, ті хто робив зонування? Чому із заповідної зони випали болотні ділянки, де є червонокнижні види? Відсутній проектний план, карта протипожежних заходів, карти зеленокнижних угруповувань, чому?

В. Мочан – всі питання, зауваження і пропозиції, які були попередньо надіслані від членів НТР і зацікавлених сторін та, які будуть озвучені сьогодні, фіксуються. У письмовій формі на кожне зауваження надамо відповідь про внесені зміни або якщо не прийняте зауваження, обгрунтовано надамо відповідь чому.

А. Куземко – щодо Зеленої книги, то Положення є застарілим і ми з Міндовкіллям узгоджували це. У нас є карта біотопів та опис до неї знаходиться в тексті.

В. Брусак – ще маю зауваження до картографічних матеріалів, а саме погано нанесені межі Яворівського НПП, щось сплутали мабуть і їх необхідно поправити. Немає також об'єктів неживої природи, джерела навіть не згадуються.

В. Мочан – щодо джерел, це питання до групи, яка працювала, а щодо карт то ми вже вносимо виправлення.

В. Брусак – ділянки, які були в заповідній зоні не мають бути викинуті, їх потрібно й надалі охороняти.

В. Мочан – ми це врахуємо і внесемо відповідні поправки.

Ю. Зінько – чи є сформована стратегія, ціль, тут є те що хочемо отримати?

В. Мочан – наша ціль зберегти ліс, луки, їхня площа не має зменшуватись. Ми визначили конкретно на якій площі, який вид.

А. Куземко - доповню, що ми користувались відкритими стандартами біорізноманіття, це не ми придумали цілі, а ми спиралися на міжнародні рекомендації.

І. Шемелинець – чи є на території свердловини Львівського міського комунального підприємства «Львівводоканал»? В якій зоні?

І. Плесак - ця свердловина є у господарській зоні.

І. Шемелинець – чи є на території парку пралісові ділянки?

І. Плесак - на території парку пралісів не має, є лише старовікові букові ліси.

В. Мочан – ми не визначали, які це ділянки, ми використовували дані, які нам були надані.

І. Шемелинець – тему пралісів потрібно доопрацювати. І ще одне, аналіз лісового господарства, чому такі часові рамки, а саме 3 роки?

В. Мочан – це вибрали експерти-розробники.

А. Андрійчук – щодо зонування, ви не можете погодити без інших землекористувачів?

В. Мочан – для Міністерства повинно бути погодження від землекористувачів. Також просимо надіслати листа від землекористувачів та лісокористувачів, відповідно.

В. Шушняк – карти не можливо відкрити, і що ви брали за основу цих карт?

А. Куземко – як основу карт ми використовували матеріали попереднього лісовпорядкування.

В. Шушняк – наприклад карта біотопів поганої якості, неможливо щось побачити. І ще одне по яких пріоритетах та загрозах ви їх вибрали?

А. Куземко – обирали за міжнародними рекомендаціями та обговорювали детально з працівниками парку.

В. Куриляк – в тексті є багато орфографічних помилок, хто відповідальний за редакцію тексту?

В. Мочан – ще ніхто, багато людей працювало над Проектом організації території, але після внесення всіх поправок ми передаємо цей документ на вичитку та поправку.

В. Куриляк - чому немає посилань на використану літературу?

В. Мочан – є окремо список у додатках.

С. Маруняк – хто має звертатися до земле- та лісокористувачів?

В. Мочан – до всіх користувачів повинен звертатися парк.

А. Андрійчук – ДП «Старицький військовий лісгосп» не погоджується із запропонованим зонуванням Яворівського НПП, і пропонує залишити територію без вилучення у користувачів, а саме Майданське лісництво ДП «Старицький військовий лісгосп» господарською зоною.

С. Маруняк – крім цього є ряд інших зауважень від членів НТР та зацікавлених сторін, які необхідно врахувати і внести відповідні зміни.

ВИРІШИЛИ:

1. Звернутися Яворівському НПП до земле- та лісокористувачів з метою погодження змін до зонування території.

Результат голосування: одноголосно – за.

2. Запропонований Проект організації території Яворівського національного природного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання природних комплексів та об'єктів доопрацювати розробникам (ФЗТ) до 01.05.2025 р. врахувавши зауваження та пропозиції, які були подані. Направити на затвердження в установленому порядку у Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

Результат голосування: за – 13; проти 0; утрималися – 4.

Голова НТР Яворівського НПП

Сергій МАРУНЯК

Секретар НТР Яворівського НПП

Оксана ГОДОВАНЕЦЬ

**Список присутніх
членів Науково-технічної ради Яворівського НПП на засіданні
від 3 квітня 2025 р.**

№ з/п	П.І.Б.	Посада, вчений ступінь
1.	Маруняк С.С.	Директора Яворівського національного природного парку, голова науково-технічної ради
2.	Плесак І.О.	Заступник директора-головний природознавець Яворівського НПП, заступник голови НТР
3.	Яценко П.Т.	старший науковий співробітник Інституту екології Карпат Національної академії наук України, канд. біол. наук, заступник голови науково-технічної ради
4.	Годованець О.Б.	заступник начальника відділу рекреації та еколого-освітньої роботи Яворівського національного природного парку, секретар науково-технічної ради
5.	Андрійчук А.Й.	Лісничий Майданського лісництва Державного підприємства «Старицький військовий лісгосп»
6.	Біляк М.В.	провідний фахівець з екологічної освіти Яворівського національного природного парку, голова громадської організації «Асоціація по створенню біосферного заповідника «Розточчя»»
7.	Башта А.-Т. В.	провідний науковий співробітник відділу екосистемології Інституту екології Карпат Національної академії наук України, старший науковий співробітник, кандидат біологічних наук, член ради Західноукраїнського орнітологічного товариства, член громадської організації «Асоціація з охорони та вивчення тварин «Фауна»»
8.	Брусак В.П.	доцент кафедри геоморфології і палеонтології, завідувач науково-дослідної лабораторії інженерно-географічних, природоохоронних і туристичних досліджень географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, кандидат географічних наук
9.	Вус В.В.	Державного підприємства «Магерівський військовий лісгосп»
10.	Зинюк О. Д.	директор Західного наукового центру Національної академії наук України і Міністерства освіти і науки України, кандидат технічних наук
11.	Зінько Ю. В.	старший викладач кафедри геоморфології та палеогеографії географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, директор благодійної організації “Еколого-географічний фонд”, голова Львівського обласного Центру сприяння розвитку сільського зеленого туризму
12.	Іванець А.В.	молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу Яворівського національного природного парку
13.	Крупа О.М.	завідувачка кафедри туризму, рекреації та краєзнавства Північного кампусу Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені Степана Зеноновича Гжицького
14.	Куриляк В.М.	доцент кафедри лісової таксації та лісовпорядкування Національного лісотехнічного університету України
15.	Мороз В.В.	доцент кафедри агробіотехнологій Західноукраїнського національного університету, директор Навчально-наукового центру сталого

		енергетичного розвитку та кліматичної безпеки, кандидат сільськогосподарських наук
16.	Шемелинець І.Л.	начальник відділу біоресурсів та заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Львівської облдержадміністрації
17.	Шушняк В.М.	президент громадської організації Регіональне агенство сталого розвитку, кандидат географічних наук, доцент

**Список присутніх зацікавлених сторін
На засіданні НТР Яворівського НПП
від 3 квітня 2025 р.**

1.	Гаврилко М.М.	начальник відділу служби охорони природно-заповідного фонду Яворівського НПП
2.	Майданський М.А.	Науковий співробітник Яворівського НПП
3.	Мочан В.	керівник процесу планування управління та експерт з розробки планів управління, ФЗТ Україна
4.	Лазарчук П.	координатор соціально-економічного розвитку, ФЗТ Україна
5.	Куземко А.А.	національний експерт з планування управління природоохоронними територіями, провідний науковий співробітник Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, доктор біологічних наук
6.	Галайко М.	менеджер проєкту, ФЗТ Україна
7.	Борсукевич Л.М.	Науковий співробітник відділу охорони природних екосистем Інституту екології Карпат НАН України, кандидат біологічних наук
8.	Хавалко М.Р.	Директор Лозинського ЗЗСО І-ІІ ступенів Івано-Франківської селищної ради, вчитель біології
9.	Дацко-Онищак О.С.	Заступник директора з навчально-виховної роботи Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ступенів імені І. Франка Івано-Франківської селищної ради, вчитель історії
10.	Стадник Б.Й.	Начальник виробничого відділення Яворівської комунально-експлуатаційної частини району
11.	Кужільний А.	Начальник відділу планування, організації, контролю та безпеки, підполковник
12.	Кольбух М.	Помічник лісничого Магерівського лісництва Магерівського військового лісгоспу